

Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dnem 23. 1. 2006
dne 23. 1. 2006

Č. j. 10300/06 VBBU

ADVOKÁTŮV ZÁSTUPNÍ ÚŘAD
JUDr. MARTIN VLČEK, CSc.
Doručeno: 27. 1. 2006

č.j. 11 Ca 124/2005-36

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: [REDAKCE] proti žalovanému: Úřad pro ochranu osobních údajů, pplk. Sochora 27, Praha 7, práv. zast. JUDr. Martinem Vlčkem CSc., advokátem, AK Anglická 4, Praha 2 o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného

takto:

Žaloba se zamítá.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou, která byla doručena Městskému soudu dne 19.4. 2005, domáhal uložení povinnosti žalovanému zajistit opatření k nápravě svých povinností správcem a zpracovateli osobních údajů uvedených v oznámení žalobce ze dne 16.12.2002. V podané žalobě namítal, že dne 16. 12. 2002 podal žalovanému oznámení o podezření ze zneužití jeho osobních údajů uvedených ve Smlouvě o dodávce a odběru plynu ze dne 12. 10. 1998, kterou uzavřel se společností Pražská plynárenská a.s. Zároveň požádal žalovaného o zajištění opatření k nápravě ze strany jednak Pražské plynárenské a.s. a rovněž ze strany zpracovatelů údajů, kterým byly neoprávněně poskytnuty soukromé údaje žalobce (evidenční číslo a stav zákaznického účtu žalobce u Pražské plynárenské a.s., číslo plynoměru a odečet spotřeby). Žalobce má zato, že poskytnutím těchto údajů třetí osobě došlo k vysoce nebezpečnému protiprávnímu jednání ze strany Pražské plynárenské a.s. Proto žalobce požádal žalovaného o zahájení správního řízení pro porušení povinností jako správců a zpracovatelů osobních údajů. Žalobce uvedl, že na svůj podnět žalobce ve lhůtě stanovené zákonem č. 91/1967Sb. o správním řízení nedostal žádné rozhodnutí, ale dne 23. 2. 2005, to jest více jak po dvou letech bylo navrhovateli doručeno oznámení žalovaného o tom, že oznámení žalobce ze dne 16. 12. 2002 bylo částečně prověřeno a nebyly shledány žádné důvody k zajištění opatření k nápravě. Takový závěr žalobce odmítá. Žalovaný tak nesplnil svoji právní povinnost a porušil zákon č. 71/1967 Sb. a rovněž zákon č. 101/2000 Sb. Z postupu žalovaného je navíc zřejmé, že má

v úmyslu ve svém protiprávním jednání pokračovat. Proto žalobce podal k soudu návrh na ochranu proti nečinnosti a nezákonnému postupu žalovaného.

Žalovaný navrhl zamítnutí podané žaloby. Uvedl, že podnět žalobce byl přijat žalovaným dne 17. 12. 2002 jako oznámení pro podezření o porušení ustanovení o ochraně osobních údajů a smlouvy o dodávce a odběru plynu s žádostí žalobce o zajištění opatření k nápravě. Po shromáždění podkladů bylo dopisem ředitele odboru kontroly ze dne 9.7.2004 navrženo zahájení kontroly společnosti Intrum Justitia s.r.o. Vlastní kontrola tohoto subjektu proběhla v září a v říjnu 2004. Kontrola u společnosti Pražská plynárenská a.s. byla předmětem kontroly v souladu s plánem kontrolní činnosti na rok 2003 s tím, že vlastní kontrola nebyla v tomto případě dosud ukončena. Není proto pravdou, že by žalovaný byl nečinný, neboť po podání podnětu došlo k zahájení kontroly a na základě kontrolních zjištění byly přijaty kontrolní závěry. postup při ochraně práv subjektů údajů podle ustanovení § 21 zákona č. 101/2000 Sb. nebyl ze strany žalovaného porušen. Žalovaný si je vědom časové prodlevy mezi přijetím podnětu a zahájením a provedením vlastní kontroly u obou kontrolovaných subjektů, tato prodleva vznikla nárazovým objemem prací u žalobce v roce 2003, a tím i pozdějším zahrnutím kontroly subjektu Intrum Justitia s.r.o. do plánu kontrolní činnosti. Návrh na ochranu proti nečinnosti podle ustanovení § 79 a násl. s.ř.s. není důvodný, neboť podle názoru žalobce chybí žalobní legitimace a žalovaný nebyl nečinný. Rovněž se dle názoru žalovaného žalobce nemůže domáhat zajištění opatření k nápravě, neboť soud může uložit pouze povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé. Znovu zdůraznil, že k vydání rozhodnutí po provedené kontrole již došlo.

K vyjádření žalovaného podal žalobce dne 29. 8. 2005 repliku, ve které setrval na svých stanoviscích uvedených v podané žalobě. Opakovaně zdůraznil, že od doby, kdy byl jeho podnět žalovanému doručen, probíhalo shromažďování údajů, které patrně probíhá dodnes. K námitkám týkajícím se podoby petitu žalobce uvedl, že je připraven jej případně upravit dle pokynů soudu.

Ze správního spisu soud zjistil následující ve věci podstatné skutečnosti:

Dne 17. 12. 2002 bylo žalovanému doručeno oznámení žalobce pro podezření na porušení ustanovení o ochraně osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb. ze strany společnosti Pražská plynárenská a.s. s žádostí o zajištění opatření k nápravě podle uvedeného zákona. Žalobce uvedl, že Pražskou plynárenskou a.s. byly neoprávněně vyzrazeny jeho osobní údaje týkající se smlouvy o dodávce a odběru plynu (jméno, příjmení adresa bydliště, rodné číslo), jakož i jiné informace soukromého charakteru (evidenční číslo a stav účtu žalobce u Pražské plynárenské a.s.). Proto žalobce žádal o zahájení správního řízení pro porušení povinností ze strany Pražské plynárenské a.s. Rovněž uvedl, že dne 4. 10. 2002 došlo k tomu, že dvě neoprávněné osoby, které nepředložily žádné osobní doklady, ani oprávnění k provedení činnosti, bez jeho vědomí učinily zásahy na jeho plynoměru a na plynovodním potrubí vedoucím do jeho bytu s cílem přerušit dodávku plynu do bytu žalobce z důvodu údajného nesplaceného nespecifikovaného dluhu.

Dopisem ze dne 7. 3. 2003 sdělil žalovaný společnosti Pražská plynárenská a.s., že dnem 26. 3. 2003 zahajuje u této společnosti kontrolu zpracování osobních údajů. Přípisem ze dne 9.9.2004 bylo společnosti Intrum Justitia s.r.o. sděleno, že obdobná kontrola bude ze strany žalovaného u této společnosti zahájena v září 2004.

Správní spis obsahuje kontrolní protokol ze dne 22. 10. 2004, ze kterého vyplývá, že v období 17.9.2004-22.10.2004 byla u společnosti Intrum Justitia s.r.o. provedena kontrola dodržování povinností stanovených zákonem č. 101/2000 Sb. se závěrem, že v souladu s ustanovením § 40 odst. 1 tohoto zákona, po zvážení kontrolních zjištění a požadavků na

ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektů údajů neukládá žalovaný této společnosti kontrolní opatření k nápravě.

Dne 4. 2. 2005 adresoval žalovaný žalobci přípis, kterým jej vyrozuměl o kontrole zpracování osobních údajů, ve kterém konstatoval, že u společnosti Intrum Justitia s.r.o. byla provedena kontrola a výsledek této kontroly. Zmínil, že uvedená společnost provádí pro pražskou plynárenskou a.s. některé služby např. vymáhání inkasa pohledávek a sice na základě smlouvy o zpracování osobních údajů.

Městský soud po projednání žaloby dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Nejprve se soud zabýval tím, zda je podaná žaloba dostatečně určitá, zda je z jejího obsahu nepochybné, čeho se žalobce podanou žalobou domáhá a jaký typ soudní žaloby zvolil pro uplatňování svých práv. Ze záhlaví podané žaloby je nepochybné, že žalobce podání označil jako návrh na zahájení řízení na ochranu proti nečinnosti. Znovu tak výslovně uvádí ve druhém odstavci str. 2 podané žaloby. Tomu koresponduje i věcný obsah žaloby, kdy žalobce uvedl, že učinil podání žalovanému a ten doposud neučinil to, čeho se žalobce domáhal, ačkoli tak učinit dle tvrzení žalobce měl. Jestliže je z obsahu podané žaloby i z jejího označení nepochybné, že úmyslem žalobce bylo dosáhnout stavu, kdy žalovaný přestane být nečinný a zajistí opatření k nápravě, nelze rovněž shledat nesprávnost formulace žalobního petitu, v důsledku které by nebylo lze v řízení pokračovat, pouze v tom, že žalobní petit není formulován přesněji tak, že se žalovanému ukládá ve věci rozhodnout, tzn. rozhodnout o opatření k nápravě (pozitivně případně negativně), ale že z něj rovněž vyplývá, s jakým výsledkem rozhodnutí by byl žalobce srozuměn. Je třeba zdůraznit, že v této souvislosti se soud zabýval toliko formálními náležitostmi podané žaloby směrem k závěru o tom, zda je či není žaloba dostatečně úplná či nikoli. Dospěl k závěru, že tomu tak je a že žaloba je natolik úplná a určitá (byť z hlediska formulace žalobního petitu nikoli perfektní), aby se jí soud mohl zabývat. Skutečnost, zda lze či nelze žalobě z hlediska formulace žalobního petitu vyhovět (jak namítal žalovaný ve vyjádření k podané žalobě) je rozhodná pro závěr soudu o důvodnosti či nedůvodnosti podané žaloby, nikoli pro dílčí závěr soudu o tom, zda podaná žaloba splňuje obsahové náležitosti tak, aby ji bylo lze označit za úplnou a určitou, a tedy způsobilou k projednání před soudem. Těmto hlediskům podaná žaloba vyhovuje.

Řízení na ochranu proti nečinnosti je upraveno v ustanovení § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.). Podle ustanovení § 79 odst. 1 věta první s.ř.s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Podle ustanovení § 81 odst. 2 s.ř.s. je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že žaloba proti nečinnosti má místo nikoli ve všech případech, kdy je tvrzena absence aktivity správního orgánu, ale pouze tehdy, je-li žalobce současně oprávněn domáhat se vydání rozhodnutí ve věci samé, či osvědčení. Jde tedy o případy, kdy nejenže je správní orgán nečinný, ale je současně třeba, aby touto nečinností byla dotčena práva žalobce, zejména právo žalobce na vydání rozhodnutí ve věci samé či osvědčení, tedy rozhodnutí, jimiž se řízení o zákonném nároku žalobce končí. O takové rozhodnutí či osvědčení jde jen tehdy, pokud hmotné právo zakládá subjektivní nárok žalobce na vydání takového rozhodnutí či osvědčení. Jen tehdy lze případně nečinnost žalovaného

dovozovat. Z tohoto závěru vyplývá, že nelze s úspěchem podat žalobu proti nečinnosti v případech, kdy právní předpisy nezakládají povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí ve věci samé či osvědčení. Tak je tomu zejména tehdy, pokud je podání obsahující ve věci rozhodné skutečnosti učiněné správnímu orgánu toliko podnětem-sdělením, jehož účelem je upozornit správní orgán na existenci rozhodných skutečností, a nikoli návrhem, kterým je správní řízení zahájeno. Žalobou na ochranu proti nečinnosti se nelze domáhat toho, aby správnímu orgánu bylo uloženo zahájit řízení, nýbrž jen toho, aby vydal-v řízení již zahájeném-rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Správní orgán pak, na podkladě takového podnětu, může či nemusí učinit opatření, či provést správní řízení, které ta která právní norma předpokládá.

Je vhodné připomenout, že shora uvedený právní názor soudu vychází z judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 26.2. 2004 č.j. 1Ans 1/2003-50, uveřejněno ve Sbírce NSS po č. Ej 186/2004), podle kterého žalobou na nečinnost se lze domáhat ochrany u soudu jen tehdy, pokud je správní orgán nečinný při vydání rozhodnutí, jímž má být založeno, změněno, zrušeno nebo závazně určeno právo nebo povinnost žalobce. Jestliže úkon správního orgánu nemůže zasáhnout do práv a povinností žalobce (není rozhodnutím ve smyslu legislativní zkratky uvedené v ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s.), není v pravomoci soudu poskytovat ve správním soudnictví ochranu proti správnímu orgánu, který je s provedením takového úkonu v prodlení. Městský soud v Praze z uvedeného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu vycházel.

Ze správního spisu je nepochybné, že mezi doručením podání dne 17. 12. 2002 žalovanému a vyrozuměním o provedené kontrole ze dne 4.2.2005 nastala podstatná časová prodleva, na kterou žalobce zřetelně v podané žalobě upozorňoval. Byť je tento stav v obecné rovině nežádoucí, tato okolnost však sama o sobě k závěru o tom, že je žaloba důvodná nemůže postačovat. Stejně tak nelze žalobou proti nečinnosti správního orgánu předcházet nebezpečí tvrzeného opakování protiprávní činnosti žalovaným, jak v podané žalobě žalobce namítal. To proto, že žaloba může směřovat vždy jen ke konkrétním skutkovým okolnostem, které jsou v podané žalobě uvedeny, nikoli k dalším, byť typově obdobným skutečnostem, které případně v budoucnu nastanou.

Podle ustanovení § 21 odst. 1 zákona č. 101/2000Sb. účinného ke dni 17. 12. 2002, (tj. ke dni, kdy se žalobce obrátil na žalovaného s žádostí o opatření k nápravě) pokud subjekt údajů zjistí, že došlo k porušení povinností správcem nebo zpracovatelem, má právo obrátit se na Úřad s žádostí o zajištění opatření k nápravě. Podle ustanovení § 40 odst. 1 tohoto zákona zjistí-li kontrolující, že došlo k porušení povinností uložených tímto zákonem, uloží inspektor, jaká opatření je třeba učinit, aby byly zjištěné nedostatky odstraněny, a stanoví lhůtu pro jejich odstranění. Z uvedených ustanovení vyplývá, že subjekt údajů (ustanovení § 4 písm.d)) je oprávněn žádat zajištění opatření k nápravě, pokud se domnívá, že došlo k porušení povinností správcem údajů nebo provozovatelem. Tato žádost však není návrhem, se kterým by zákon spojoval účinek zahájeného řízení.

Sám žalobce správně definuje v podané žalobě své podání ze dne 16. 12. 2002 jako podnět a tomu koresponduje i ustanovení § 29 odst. 1 písm.c) zákona č. 101/2000 Sb., podle kterého žalovaný v rámci své působnosti přijímá podněty a stížnosti občanů na porušení tohoto zákona. Oznámení žalobce je proto třeba posuzovat jako podnět k případnému zahájení kontroly či zahájení řízení o uložení opatření k nápravě, nikoli jako návrh, na základě kterého by bylo správní řízení zahájeno a v jehož rámci by byl správní orgán povinen vydat meritorní rozhodnutí nebo osvědčení. Je nutno konstatovat, že i v případě, kdy by bylo na základě

podnětu žalobce řízení zahájeno, stalo by se tak z iniciativy správního orgánu (ex officio), v takovém řízení by však nebylo rozhodováno o právech či povinnostech žalobce. Proto se žalobce nemůže s úspěchem domáhat toho, aby soud uložil žalovanému povinnost takové správní řízení dokončit, tím méně pak toho, aby bylo řízení dokončeno s žalobcem navrhovaným výsledkem. Nemůže rovněž argumentovat tím, že nebylo rozhodnuto ve lhůtách uvedených v zákoně č. 71/1967 Sb. o správním řízení, neboť žalobci nesvědčí postavení účastníka řízení, o jehož právech či povinnostech by mělo být v zákonných lhůtách rozhodnuto. Z uvedeného proto vyplývá, ve shodě se shora uvedeným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu i závěr o tom, že nelze přiznat důvodnost žalobě proti nečinnosti tehdy, pokud je nečinnost spatřována v jednání žalovaného, které nemůže ústít ve vydání rozhodnutí, kterým by byla založena, změněna, zrušena či závazně určena práva a povinnosti žalobce. S poukazem na shora uvedené skutečnosti proto Městskému soudu nezbylo než žalobu zamítnout.

Je třeba konstatovat, že vzhledem ke shora uvedenému právnímu názoru se soud již nemohl zabývat tím, zda žalovaný byl či nebyl ve věci dostatečně aktivní směrem k naplnění účelu zákona č. 101/2000 Sb. tak, aby ochrana osobních údajů byla dostatečně zajištěna, jak zřetelně v podané žalobě žalobce namítal.

S poukazem na shora uvedené skutečnosti proto Městský soud v Praze podanou žalobu podle ustanovení § 81 odst. 3 s.ř.s. rozsudkem zamítl, neboť po podrobném právním posouzení věci i s přihlédnutím k rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že s ohledem na konstrukci zejména ustanovení § 21 zákona č.101/2000Sb. účinného v rozhodném období nelze žalobu považovat za důvodnou.

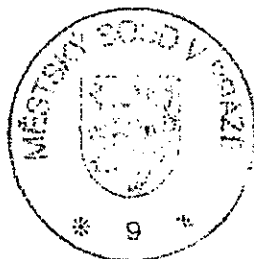
Podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný byl ve věci zcela úspěšný. Zástupce žalovaného v řízení požadoval náhradu nákladů řízení. K tomu je třeba konstatovat, že tvrzená nečinnost byla shledávána v mezích zákonné působnosti žalovaného. Žalovaný proto byl schopen zajistit kvalifikovanou účast v soudním řízení. S ohledem na tyto okolnosti proto soud nepovažoval požadované náklady za náklady důvodně vynaložené ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. a jejich náhradu žalovanému nepřiznal.

P o u ě e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v § 102 a násl. s. ř. s. do dvou týdnů po doručení tohoto usnesení k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze. Stěžovatel musí být podle ustanovení § 105 odst.2 s.ř.s. zastoupen v řízení o kasační stížnosti advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 25. května 2006

Za správnost vyhotovení: Kotlanová

Kotlanová

JUDr. Hana Veberová, v.r.
předsedkyně senátu